

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОЛОГО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

Спеціальність: 204 - «Технологія виробництва і переробки продукції
тваринництва»

Допускається до захисту

Зав. кафедри гігієни тварин та основ санітарії,

доцент

Балацький Ю.О.

«

»

2025 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

«Санітарно-гігієнічний аналіз технології виробництва і переробки
продукції свинарства у ПСП «Золота нива» Дніпропетровської
області»

Виконала: Курлова Регіна Валеріївна

Керівник, доцент

Малина Василь Вікторович

Рецензент

доц. Малин В.В.

Я, Курлова Регіна Валеріївна засвічую, що кваліфікаційну роботу
виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Біла Церква – 2025

№ з/п	ЗМІСТ	Стор.
	Зміст	2
	Завдання на кваліфікаційну роботу здобувача	3
	Анотація	4
	ABSTRACT	5
	Відгук керівника	6
	ВСТУП	7
1.	САНІТАРНО-ГІГІЄНІЧНІ ВИМОГИ ДО ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ СВИНАРСТВА. ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ	8
1.1.	Народно-господарське значення свинарства та системи утримання тварин	8
1.2.	Температурно-вологісний режим у свинарниках та способи його оптимізації	10
1.3.	Санітарний захист тваринницьких об'єктів та способи управління біобезпекою на свинофермі	15
2.	МАТЕРІАЛ ТА МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ БАКАЛАВРА	18
3.	ОСНОВНА ЧАСТИНА	20
3.1	Господарська характеристика ПСП «Золота нива»	20
3.2.	Аналіз архітектурно-планувальних рішень та механізації технологічних процесів на свинофермі	22
3.3.	Санітарно-гігієнічний аналіз основних елементів технології утримання свиней	26
3.4.	Аналіз селекційної роботи у стаді таварин	37
3.5.	Технологія забою свиней в умовах господарства та технологічна схема виробництва м'яса на спеціалізованих підприємствах	39
4.	ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ СВИНАРСТВА	41
	ВИСНОВКИ	42
	ПРОПОЗИЦІЇ	43
	СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	44
	ДОДАТКИ	47

АНОТАЦІЯ

Курлова Регіна Валеріївна: «Санітарно-гігієнічний аналіз технології виробництва і переробки продукції свинарства у ПСП «Золота нива» Дніпропетровської області»

Основою роботи бакалавра є аналіз технології виробництва продукції свинарства у ПСП «Золота нива». Увага акцентувалась на дотриманні санітарно-гігієнічних вимог. В процесі виконання роботи досліджені параметри мікроклімату, проведені розрахунки годинного об'єму вентиляції та теплового балансу у свинарнику для відгодівлі тварин.

При аналізі технології виробництва продукції свинарства використані дані із зоотехнічного та ветеринарного обліку, класичні зоотехнічні, санітарно-гігієнічні та варіаційно-статистичні методи досліджень.

Встановлено: ПСП «Золота нива» Дніпропетровської області у галузі тваринництва спеціалізується на виробництві продукції свинарства, проектувальні рішення при будівництві свиноферми та технологічні параметри виробництва продукції в цілому відповідають вимогам «Відомчих норм технологічного проектування «Свинарські підприємства (комплекси, ферми, малі ферми). ВНТП-АПК-02.05». Виявлені відхилення параметрів мікроклімату у виробничих приміщеннях не є критичними, але можуть негативно впливати на здоров'я та продуктивність тварин.

Зроблено висновок про те, що оптимізація параметрів мікроклімату у виробничих приміщеннях, особливо у свинарнику для відгодівлі у літній період, дозволить покращити вимоги до добробуту тварин при їх вирощуванні в умовах промислових технологій.

Одержані результати можуть бути використані у навчальному процесі за викладання курсу лекцій і проведення практичних занять для студентів біолого-технологічного факультету з навчальної дисципліни «Санітарно-гігієнічні вимоги виробництва та переробки продукції тваринництва» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 204 - «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва».

Випускна робота бакалавра містить 51 сторінок, 14 таблиці, список використаних джерел із 28 найменувань, 4 додатки.

Ключові слова: (5 – 8) свинарство; технологія; стрес-фактори; гігієна; добробут; продуктивність; переробка продукції.

ABSTRACT

Kurlova Regina Valeriyevna: «Sanitary and hygienic analysis of the technology of production and processing of pig products in the PSP "Zolota Niva" of the Dnipropetrovsk region»

The basis of the bachelor's work is the analysis of the technology of pig production in the PSP "Zolota Niva". Attention was focused on compliance with sanitary and hygienic requirements. In the process of performing the work, microclimate parameters were studied, calculations of the hourly ventilation volume and heat balance in the piggery for fattening animals were made.

When analyzing the technology of pig production, data from zootechnical and veterinary records, classical zootechnical, sanitary-hygienic, and variational-statistical research methods were used.

It has been established: PSP "Zolota Niva" of Dnipropetrovsk region in the field of livestock farming specializes in the production of pig products, design solutions for the construction of a pig farm and technological parameters of product production generally meet the requirements of the "Well-known standards for technological design «Pig enterprises (complexes, farms, small farms). VNTP-APK-02.05». The detected deviations in microclimate parameters in production facilities are not critical, but can negatively affect the health and productivity of animals.

It was concluded that optimizing the microclimate parameters in production facilities, especially in the pigsty for fattening in the summer, will improve the requirements for animal welfare when growing them in industrial technologies.

The results obtained can be used in the educational process by teaching a course of lectures and conducting practical classes for students of the Faculty of Biology and Technology in the academic discipline "Sanitary and hygienic requirements for the production and processing of livestock products" for applicants of the first (bachelor's) level of higher education in specialty 204 – «Technology of production and processing of livestock products».

The bachelor's thesis contains 51 pages, 14 tables, a list of sources used with 28 names, and 4 appendices.

Keywords: (5 – 8) pig farming; technology; stress factors; hygiene; welfare; productivity; product processing.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бусенко О.Т., Столюк В.Д., Могильний О.Й. та ін. Технологія виробництва продукції тваринництва: Підручник. К. Вища освіта. 2005. 496 с.
2. Медведєв В.О., Ткачук В.А. Вирощування поросят. К. Урожай. 2006. С. 59.
3. Брик М.М. Сучасний стан та перспективи розвитку галузі тваринництва в Україні. Економічний аналіз. Тернопіль. 2018. Том 28. № 4. С. 331 – 337.
4. Козенко О.В., Демчук М.В., Двилюк І.В. та інші. Збірник методичних вказівок з курсу «Загальна ветеринарна профілактика», розділ «Етологія тварин». ЛНУВМ ім. С.З. Гжицького. 2008. 88 с.
5. Походня Г.С. Свинарство і технологія виробництва свинини. Харків. 2007. 539с.
6. Захаренко М.О., Поляковський В.М., Шевченко Л.В. та ін. Системи утримання тварин: навчальний посібник. К. ТОВ «Центр учбової літератури». 2014. 368 с.
7. Прогресивні технології виробництва свинини / за редакції І.І. Ступака. К. Урожай. 2008. 165 с.
8. Меленчук М.П. Підвищення збереженості поросят. Свинарство. 2015. Вип. 53. С. 89.
9. Герасимов В.І. та інші. Довідник з виробництва свинини. Еслада. 2011. 339 с.
10. Чорний М.В., Митрофанов О.О., Герасименко О. М. Резистентність і продуктивність молодняку свиней при дії різних чинників. Аграрний вісник Причорномор'я: збірник наукових праць. Одеса. 2010. Вип. 56. С. 156 – 160.
11. Doiff E. N. Roth I Shackling and Hoisting // The Committee on Jewish Law and Standards of the Conservative movement 1 he Rabbinical Assembly New York 2002.
12. European Food and Safety Authority. 2004. Welfare aspects of animal stunning and killing methods. AIIAW/04 – 027.

13. Ткачук О.Д., Чорний М.В., Барановський Д.І. Вплив санітарно-гігієнічних факторів на резистентність і стресчутливість свиней. Вісник Сумського нац. аграрного ун-ту. Суми, 2007. Вип. 3 (12). С. 119 – 121.

14. Чорний М.В., Митрофанов О.В. Підвищення резистентності і біоресурсного продуктивного потенціалу свиней на спеціалізованих підприємствах. Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: збір. наук. праць. Х. 2011. Вип. 23, ч. 2, т. 2. С. 585 – 590.

15. Польовий Л.В., Березовська Ю.Л. Вплив мікроклімату на відтворні ознаки свиноматок та живу масу поросят великої білої породи. Зб. наук. праць Вінницького НАУ. Вінниця. 2010. Вип. 5. С. 3 – 6.

16. Чорний М.В., Митрофанов О.О., Герасименко О.М. Санітарно-гігієнічне забезпечення здорового стада свиней при інтенсивному їх вирощуванні: науково-методичні рекомендації. Х. РВВ ХДЗВА. 2010. 20 с.

17. Волощук В.М., Іванов В.О. Біологія свиней: навчальний посібник. К. 2009. 304 с.

18. Демчук М.В., Чорний М.В., Високос М.П. Гігієна тварин. Харків. Еспада. 2006. 424 с.

19. Демчук М.В., Решетник А.О., Ковальчук О.М. Інтенсивна технологія виробництва свинини з врахуванням добробуту свиней. Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: збірник наукових праць ХДЗВА. Харків. 2010. Вип. 21, т. 3, ч. 2. С. 390 – 397.

20. Чорний М.В. Зоогігієна: стан та актуальні напрямки розвитку. Наук. вісник ЛНУВМ. Львів. 2010. Т. 12, № 4 (46). С. 204 – 211.

21. Сагло О.Ф., Фоломеев В.З. Зоогігієнічні параметри, продуктивність та збереженість свиней. Ефективне тваринництво. 2005. № 7. С. 29 – 31.

22. Петренко І. Крупнотоварне виробництво свинини. Тваринництво України. 2003. № 11. С. 2 – 3.

23. Головка В.О., Хомутовська С.О. Сучасний погляд на підвищення резистентності та профілактики хвороб свиней в різних санітарно-

гігієнічних умовах. Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини. Збірн. Наук. праць ХДЗВА. Харків. 2011. Вип. 23. Т. 2. Ч. 2. С. 559 – 562.

24. Засєкін Д.А, Поляковський В.М., Соломон В.В. Санітарні норми для тваринницьких та переробних підприємств України. К. Центр учбової літератури. 2015. 400 с.

25. Захаренко М.О., Поляковський В.М., Шевченко Л.В. та інш. Профілактика хвороб тварин. Навч. посібник. К: Видавництво «Центр учбової літератури». 2014. 684 с.

26. Ковальов О.С. Сучасні проблеми профілактики захворювань поросят. Ветеринарна медицина. №4, 2001, с. 38.

27. Левченко В.І., Заярнюк В.П., Папченко І.В. та ін. Хвороби свиней: навч. посіб. БНАУ. Біла Церква. 2005. 168 с.

28. Малина В.В., Гришко В.А. Методичні рекомендації та основні вимоги до написання розрахункових курсових робіт з дисципліни «Гігієна та добробут тварин» для здобувачів бакалаврського рівня вищої освіти за спеціальністю 204-«Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва». Біла Церква, 2022. 76 с.